ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

ТӨСВИЙН ШУУД ЗАХИРАГЧ

АУДИТЫН КОД: ТӨА-2026/187/НА-СТА-ТШЗ

ТӨВ АЙМГИЙН БАТСҮМБЭР СУМЫН БҮЖИНХЭН ЦЭЦЭРЛЭГИЙН 2025 ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН АУДИТЫН ТАЙЛАН

Зуунмод 2026 он

Аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор Ц.Хишигжаргал

Утас: 70272582 Цахим хаяг: khishigjargalts@audit.gov.mn

Аудитын менежер О.Амаржаргал

Утас: 70273463 Цахим хаяг: amarjargalo@audit.gov.mn

Аудитор: Б.Адъясүрэн

Утас: 70273204 Цахим хаяг: adiyasurenb@audit.gov.mn

Гэрээгээр гүйцэтгэсэн:

Уваа уул аудит ХХК захирал: Ч.Мөнхтуяа

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дараах хаягаар авна уу. Цахим хаяг: www.open.audit.mn

ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

41100, Төв аймаг, Зуунмод сум
Утас: 70272582, Цахим шуудан: tuv@audit.gov.mn
Цахим хаяг: www.audit.mn

2026.02.25 № 01/191
танай ________-ны № ________-т

ТӨВ АЙМГИЙН БАТСҮМБЭР СУМЫН БҮЖИНХЭН ЦЭЦЭРЛЭГИЙН ЭРХЛЭГЧ Х.БАТЖАРГАЛ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Төв аймгийн Батсүмбэр сумын Бүжинхэн цэцэрлэгийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Төв аймгийн Батсүмбэр сумын Бүжинхэн цэцэрлэгийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тус цэцэрлэгт Боловсролын ерөнхий газрын хөрөнгө оруулалтаар 6 нэр төрлийн 19,324.4 мянган төгрөгийн хөрөнгө өгснийг үндсэн хөрөнгийн дансанд бүртгэн авсан байна.

Аудитын гол асуудал

Тус цэцэрлэгийн дээврийн элэгдлийн хугацаа дуусаж дахин үнээр нь сайжруулалт хийх зөвшөөрлийг орон нутгийн өмчийн харилцааны газрын шийдвэрээр 46,727.7 мянган төгрөгийн сайжруулалтыг хийсэн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тус байгууллагын 2025 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 5 зорилт бүхий нийт 44 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлтийг 95,1 хувиар дүгнэсэн байна. Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

4126020156

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ц.ХИШИГЖАРГАЛ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан /төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**321,820,466.74**	**130,895,375.52**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	**234,760,656.19**	**53,192,284.97**
312	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	**234,760,656.19**	**53,192,284.97**
3121	**Төгрөг**	**234,760,656.19**	**53,192,284.97**
31211	Төрийн сангийн харилцах	234,760,656.19	53,192,284.97
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	**87,059,810.55**	**77,703,090.55**
351	**Түүхий эд материал**	**50,000.00**	**-**
35130	Эм боох материал	50,000.00	-
354	**Хангамжийн материал**	**87,009,810.55**	**77,703,090.55**
35410	Бичиг хэргийн материал	602,500.00	489,500.00
35420	Аж ахуйн материал	1,554,000.00	622,800.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	1,870,500.00	680,000.00
35450	Барилгын засварын материал	2,429,860.00	1,179,860.00
35460	Хүнсний материал	1,777,050.00	524,820.00
35470	Бусад хангамжийн материал	78,775,900.55	74,206,110.55
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**402,987,122.91**	**455,443,937.94**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	**402,987,122.91**	**455,443,937.94**
392	**Биет хөрөнгө**	**389,904,122.91**	**442,360,937.94**
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	369,233,766.82	415,961,497.82
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(34,144,979.34)	(40,385,261.22)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	66,511,133.00	89,880,090.50
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(29,402,815.04)	(38,532,053.29)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	42,171,267.98	44,401,267.98
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(34,656,917.21)	(36,910,947.35)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	22,531,616.00	22,531,616.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(16,671,678.40)	(18,918,001.60)
39217	Ном	4,332,729.10	4,332,729.10
393	**Биет бус хөрөнгө**	**13,083,000.00**	**13,083,000.00**
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	13,853,000.00	13,853,000.00
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	(770,000.00)	(770,000.00)
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**724,807,589.65**	**586,339,313.46**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**-**	**-**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	**-**	**-**
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**724,807,589.65**	**586,339,313.46**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	**724,807,589.65**	**586,339,313.46**
511	**Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан**	**789,854,011.21**	**789,854,011.21**
51101	Өмч: - төрийн	789,854,011.21	789,854,011.21
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	**(129,493,639.44)**	**(267,961,915.63)**
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(129,493,639.44)	(129,493,639.44)
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	(138,468,276.19)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	64,447,217.88	64,447,217.88
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**724,807,589.65**	**586,339,313.46**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан **/төгрөгөөр/**

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**993,236,245.00**	**871,565,988.50**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**31,203,545.00**	**66,052,488.50**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**31,203,545.00**	**66,052,488.50**
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	24,220,305.00	66,052,488.50
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**962,032,700.00**	**805,513,500.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	**893,032,500.00**	**736,244,500.00**
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	893,032,500.00	736,244,500.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**69,000,200.00**	**69,269,000.00**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	69,000,200.00	69,269,000.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**828,623,586.28**	**1,010,034,264.69**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**828,623,586.28**	**1,010,034,264.69**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**818,387,923.29**	**1,006,028,761.67**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**554,985,714.71**	**704,739,025.54**
210101	Үндсэн цалин	362,830,718.52	415,350,545.43
210102	Нэмэгдэл	176,490,487.19	249,629,555.66
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	-	16,984,656.63
210104	Урамшуулал	15,664,509.00	22,774,267.82
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**70,053,997.47**	**86,431,645.68**
210201	Тэтгэврийн даатгал	47,309,048.50	60,525,445.68
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,482,031.57	6,092,900.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,453,394.13	3,257,500.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,738,787.77	3,257,500.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	11,070,735.50	13,298,300.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**58,014,537.01**	**62,263,496.98**
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,369,261.66	10,521,429.94
210302	Түлш, халаалт	50,195,275.35	50,045,067.04
210303	Цэвэр, бохир ус	450,000.00	1,697,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**552,500.00**	**-**
210401	Бичиг хэрэг	552,500.00	-
2105	**Нормативт зардал**	**79,238,218.20**	**93,214,330.00**
210502	Хоол, хүнс	79,238,218.20	93,214,330.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**2,958,050.00**	**2,703,600.00**
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,958,050.00	2,703,600.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**52,584,905.90**	**56,676,663.47**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	34,737,624.96	36,411,790.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	5,355,300.00	395,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	12,491,980.94	19,869,873.47
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**10,235,662.99**	**4,005,503.02**
2131	**Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг**	**-**	**4,005,503.02**
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	-	4,005,503.02
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**10,235,662.99**	**-**
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	10,235,662.99	-
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**164,612,658.72**	**(138,468,276.19)**
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**164,612,658.72**	**(138,468,276.19)**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан /төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН**	**962,032,700.00**	**805,513,500.00**
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**962,032,700.00**	**805,513,500.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	**893,032,500.00**	**736,244,500.00**
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	893,032,500.00	736,244,500.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**69,000,200.00**	**69,269,000.00**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	69,000,200.00	69,269,000.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**798,682,047.58**	**980,807,671.22**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**798,682,047.58**	**980,807,671.22**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**788,446,384.59**	**976,802,168.20**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**554,837,975.12**	**708,129,771.22**
210101	Үндсэн цалин	352,982,708.43	410,464,367.89
210102	Нэмэгдэл	186,190,757.69	257,204,928.88
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	-	16,984,656.63
210104	Урамшуулал	15,664,509.00	23,475,817.82
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**69,604,884.26**	**83,040,900.00**
210201	Тэтгэврийн даатгал	46,859,935.29	56,571,700.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,482,031.57	6,655,900.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,230,333.17	3,257,500.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,961,848.73	3,257,500.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	11,070,735.50	13,298,300.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**58,014,537.01**	**62,263,496.98**
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,369,261.66	10,521,429.94
210302	Түлш, халаалт	50,045,275.35	50,045,067.04
210303	Цэвэр, бохир ус	600,000.00	1,697,000.00
2105	**Нормативт зардал**	**79,058,448.20**	**91,962,100.00**
210502	Хоол, хүнс	79,058,448.20	91,962,100.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**750,000.00**	**3,000,000.00**
210604	Урсгал засвар	750,000.00	3,000,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**3,024,550.00**	**2,703,600.00**
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,024,550.00	2,703,600.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**23,155,990.00**	**25,702,300.00**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	16,702,690.00	17,643,700.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	6,453,300.00	8,058,600.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**10,235,662.99**	**4,005,503.02**
2131	**Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг**	**-**	**4,005,503.02**
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	-	4,005,503.02
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**10,235,662.99**	**-**
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	10,235,662.99	-
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ**	**163,350,652.42**	**(175,294,171.22)**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**3,209,900.00**	**6,274,200.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**3,209,900.00**	**6,274,200.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	**3,209,900.00**	**6,274,200.00**
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	3,209,900.00	6,274,200.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**(3,209,900.00)**	**(6,274,200.00)**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	**160,140,752.42**	**(181,568,371.22)**
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	**74,619,903.77**	**234,760,656.19**
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	**234,760,656.19**	**53,192,284.97**

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан **/төгрөгөөр/**

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**789,854,011.21**	**64,447,217.88**	**(188,658,427.65)**	**665,642,801.44**
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	**789,854,011.21**	**64,447,217.88**	**(188,658,427.65)**	**665,642,801.44**
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	-	-	-	-
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(7,729,416.13)	(7,729,416.13)
2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**789,854,011.21**	**64,447,217.88**	**(129,493,639.44)**	**724,807,589.65**
2025 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**789,854,011.21**	**64,447,217.88**	**(129,493,639.44)**	**724,807,589.65**
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	**789,854,011.21**	**64,447,217.88**	**(129,493,639.44)**	**724,807,589.65**
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	-	-	-
Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	-	-	-	-
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(138,468,276.19)	(138,468,276.19)
2025 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**789,854,011.21**	**64,447,217.88**	**(267,961,915.63)**	**586,339,313.46**

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан /төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	**804,884,100.00**	**805,513,500.00**	**(629,400.00)**	**100.1**
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	**65,245,600.00**	**69,269,000.00**	**(4,023,400.00)**	**106.2**
132001	Орон нутгийн төсвөөс	65,245,600.00	69,269,000.00	(4,023,400.00)	106.2
1310	**УЛСЫН ТӨВЛӨРСӨН САНХҮҮЖИЛТ**	**739,638,500.00**	**736,244,500.00**	**3,394,000.00**	**99.5**
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	739,638,500.00	736,244,500.00	3,394,000.00	99.5
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**1,013,166,100.00**	**983,076,368.20**	**30,089,731.80**	**97.0**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**1,013,166,100.00**	**983,076,368.20**	**30,089,731.80**	**97.0**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**1,013,166,100.00**	**983,076,368.20**	**30,089,731.80**	**97.0**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**724,254,600.00**	**708,129,771.22**	**16,124,828.78**	**97.8**
210101	Үндсэн цалин	455,006,500.00	410,464,367.89	44,542,132.11	90.2
210102	Нэмэгдэл	255,421,700.00	257,204,928.88	(1,783,228.88)	100.7
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт		16,984,656.63		
210104	Урамшуулал	13,826,400.00	23,475,817.82	(9,649,417.82)	169.8
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**89,999,600.00**	**83,040,900.00**	**6,958,700.00**	**92.3**
210201	Тэтгэврийн даатгал	61,029,400.00	56,571,700.00	4,457,700.00	92.7
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,242,500.00	6,655,900.00	586,600.00	91.9
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,621,300.00	3,257,500.00	363,800.00	90.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,621,300.00	3,257,500.00	363,800.00	90.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	14,485,100.00	13,298,300.00	1,186,800.00	91.8
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**63,997,600.00**	**62,263,496.98**	**1,734,103.02**	**97.3**
210301	Гэрэл, цахилгаан	11,700,000.00	10,521,429.94	1,178,570.06	89.9
210302	Түлш, халаалт	50,045,600.00	50,045,067.04	532.96	100.0
210303	Цэвэр, бохир ус	2,252,000.00	1,697,000.00	555,000.00	
2105	**Нормативт зардал**	**97,227,900.00**	**91,962,100.00**	**5,265,800.00**	**94.6**
210502	Хоол, хүнс	97,227,900.00	91,962,100.00	5,265,800.00	94.6
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**3,000,000.00**	**3,000,000.00**	**-**	**100.0**
210604	Урсгал засвар	3,000,000.00	3,000,000.00	-	100.0
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**4,709,900.00**	**4,703,600.00**	**6,300.00**	**99.9**
210806	Мэдээлэл технологийн үйлчилгээ	4,709,900.00	4,703,600.00	6,300.00	99.9
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**29,976,500.00**	**29,976,500.00**	**-**	**100.0**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	21,917,900.00	21,917,900.00	-	100.0
210902	Сургалт, дадлага, бэлтгэлийн зардал	8,058,600.00	8,058,600.00	-	100.0
4	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		**234,760,656.19**		
5	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**		**53,192,284.97**		

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

5.1 Залруулсан алдаа

Аудитаар нийт 15,701.2 мянган төгрөгийн нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт, тооцооллын 4 алдаа илэрснийг аудитын явцад бүрэн залруулав. Үүнд:

- Мөнгөн гүйлгээний тайланд биет ба биет бус хөрөнгө 2,230.0 мянган төгрөгөөр худалдан авснаа бүртгэлд тусгаагүй.
- Үндсэн хөрөнгийн тодруулга тайланд 6,553.3 мянган төгрөгийг хандиваар авсан хөрөнгөө санхүү үр дүнгийн тайланд буруу тусгасан.
- Санхүүгийн үр дүнгийн тайлан, Мөнгөн гүйлгээний тайлан 3,527.2 мянган төгрөгийн зөрүүтэй.
- Санхүүгийн үр дүнгийн тайлан, Мөнгөн гүйлгээний тайлангийн АОНД төлөх дүн 3,390.7 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй байгаа зэрэг нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1-д “аж ахуйн нэгж, байгууллагын нягтлан бодох бүртгэл хөтлөлтөд гарсан алдааг алдаа гарсан шалтгаан, залруулах аргыг тодорхой тусгасан баримт, тайланг үндэслэн залруулах бөгөөд зөвшөөрсөн болон залруулга хийсэн албан тушаалтан гарын үсэг зурж баталгаажуулна”, 15.2-т “нягтлан бодох бүртгэлийн алдааг алдаа гарсан үеийн санхүүгийн тайланд тусгах замаар залруулна” гэж тус тус заасантай нийцэхгүй байна.

Аудитаар илэрсэн 683.7 мянган төгрөгийн залруулагдаагүй зөрчил нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшин 3,734.5 мянган төгрөгөөс бага байгаа тул **“Өөрчлөлтгүй”** дүгнэлт өглөө.

5.2 Залруулаагүй зөрчил

Аудитаар нийт 683.7 мянган төгрөгийн зөрчил[1] илэрч 3 зөвлөмж хүргүүллээ.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. ***Санхүүгийн тайлантай холбоотой асуудал***

Илрүүлэлт:

Сангийн сайдын 2025 оны А/03 дугаар тушаалын дагуу Санхүүгийн тайлангийн мэдээлэл агуулсан тодруулга тайлан бэлтгээгүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1-д "Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартын дагуу нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлангаа гаргах үүрэг бүхий аж ахуйн нэгж, байгууллагын санхүүгийн тайлан нь дараах бүрэлдэхүүнтэй байна", 8.1.5-д "Санхүүгийн тайлангийн тодруулга", Сангийн сайдын 2025 оны 01 дүгээр сарын 03-ны өдрийн А/3 дугаар тушаалаар баталсан "Төсвийн байгууллагын дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам"-ын 8.3-д "Санхүүгийн тайлангийн тодруулга нь Санхүүгийн байдлын тайлан, санхүүгийн үр дүнгийн тайлан, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан, мөнгөн гүйлгээний тайланд толилуулаагүй боловч тэдгээрийн аль нэгийг ойлгоход хамааралтай нэмэлт мэдээллээр хангана" гэж заасантай тус тус нийцэхгүй, “иж бүрэн байх” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Санхүүгийн тайланг тайлбар тодруулгын хамт бэлтгэж байх.

2. ***Зардлын дансны асуудалтай холбоотой асуудал***

[1] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Илрүүлэлт:

Цэцэрлэгийн хүүхдийн хоолны зардлыг батлагдсан норматив, хүүхдийн ирцтэй тулган шалгахад тогтоосон нормативаас 683.7 мянган төгрөгөөр дутуу зарцуулсан байна. Энэ нь МУЗГ-ын 2024 оны 05 дугаар сарын 29-ны өдрийн 237 тоот тогтоолоор батлагдсан "Цэцэрлэгийн хүүхдийн хоолны зардлын хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай" гэж заасантай нийцээгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Цэцэрлэгийн хүүхдийн хоолны зардлын хэмжээг шинэчлэн тогтоосон журмыг дагуу өгөөгүй зөрчлийг арилгах зөвлөмж хүргүүлэв.

3.Үндсэн хөрөнгөтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Байгууллагын үндсэн үйл ажиллагаанд ашиглагдаж буй элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн нийт 647 ширхэг 69,916.1 мянган төгрөгийн хөрөнгийн ашиглах хугацааг сунгаж, үнийг шинэчлэн тогтоогоогүй байна.

Энэ нь Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газрын 2019 оны “Хөрөнгийн ашиглалтын хугацаа болон үнийг шинэчлэн тогтоох” тухай 271 дүгээр тогтоолын 7.1-д “төрийн өмчит хуулийн этгээд нь эзэмшилдээ байгаа илүүдэл эд хөрөнгө болон элэгдэл хорогдлын шимтгэлээр анхны үнийг нөхсөн, түүнчлэн нөхөөгүй боловч гэмтэж засаж сэлбээд өөр зориулалтаар ашиглаж болох эд хөрөнгийн ашиглалтын хугацаа болон үнийг шинэчлэн тогтоох саналыг бэлтгэн Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газарт ирүүлж шийдвэрлүүлнэ”, Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.3-д “Шалгагдагч этгээд болон холбогдох бусад албан тушаалтан нь энэ хуулийн 20.2-т заасан зөвлөмжийн хүрээнд хэрэгжүүлсэн ажил, түүний үр дүнг төрийн аудитын байгууллагаас тогтоосон хугацаанд мэдэгдэнэ” гэж заасантай нийцээгүй, санхүүгийн тайлагналын “эрх ба үүрэг” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна

Өгсөн зөвлөмж: Элэгдлээрээ өртгөө нөхсөн хөрөнгийг чанар байдлыг үнэлэн, ашиглалтын хугацаа, үнийг шинэчлэн тогтоож, Төв аймгийн Орон нутгийн өмчийн газарт хүргүүлж шийдвэрлүүлэн, бүртгэх зөвлөмж өгөв.

Дээрх зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх төлөвлөгөөг Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5-д заасан хугацаанд ирүүлж, биелэлтийг 2025 оны 6 дугаар сарын 10-ний өдрийн дотор Төв аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. **АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ**

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл *⁄мянган төгрөгөөр⁄*

д/д	Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс			
								Залруулсан		Залруулаагүй	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Мөнгөн гүйлгээний тайланд биет ба биет бус хөрөнгө 2,230.0 мянган төгрөгөөр худалдан авснаа бүртгэлд тусгаагүй.	1	2,230.0			1	2,230.0	1	2,230.0		
2	Үндсэн хөрөнгийн тодруулга тайланд 6,553.3 мянган төгрөгийг хандиваар авсан хөрөнгөө санхүү үр дүнгийн тайланд буруу тусгасан.	1	6,553.3			1	6,553.3	1	6,553.3		
3	Санхүүгийн үр дүнгийн тайлан,Мөнгөн гүйлгээний тайлан 3,527.2 мянган төгрөгийн зөрүүтэй	1	3,527.2			1	3,527.2	1	3,527.2		
4	Санхүүгийн үр дүнгийн тайлан, Мөнгөн гүйлгээний тайлангийн АОНД төлөх дүн 3,390.7 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй	1	3,390.7			1	3,390.7	1	3,390.7		
	Дүн	**4**	**15,701.2**			**4**	**15,701.2**	**4**	**15,701.2**		

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

д/д	Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
				Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
1	Цэцэрлэгийн хүүхдийн хоолны зардлыг батлагдсан норматив, хүүхдийн ирцтэй тулган шалгахад тогтоосон нормативаас 683.7 мянган төгрөгөөр дутуу зарцуулсан.	1	683.7					1	683.7				
2	Сангийн сайдын 2025 оны А/03 дугаар тушаалын дагуу Санхүүгийн тайлангийн мэдээлэл агуулсан тодруулга тайлан бэлтгээгүй байна.	1	-					1	-				
2	Байгууллагын үндсэн үйл ажиллагаанд ашиглагдаж буй элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн нийт 647 ширхэг 69,916.1 мянган төгрөгийн хөрөнгийн ашиглах хугацааг сунгаж, үнийг шинэчлэн тогтоогоогүй байна.	1	-			-	-	1	-				
	Дүн	**2**	**683.7**					**2**	**683.7**				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөг/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Хуулийн хэрэгжилтийг шалгахад нийт 171 мэдээллээс 2 мэдээллийг хугацаа хоцроож, Цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын 36 гүйлгээний 737,556.2 мянган төгрөг, зарлагын 6 гүйлгээний 41,556.3 мянган төгрөгийн мэдээллийг байршуулаагүй байна.	1	779,112.5					1	779,112.5
Нийт дүн	**1**	**779,112.5**					**1**	**779,112.5**

Монгол улс, Төв аймаг, Зуунмод сум
6 дугаар баг, Төрийн захиргааны 2 байр
Утас: +976 70272582, +976 70273204
И –мэйл: tuv@audit.gov.mn, Вебсайт: www.audit.mn